

Ciąg arytmetyczny

Ciąg arytmetyczny to ciąg liczbowy w którym każda kolejna liczba różni się od poprzedniej o ustaloną liczbę r (nazywaną *różnicą ciągu arytmetycznego*).

Przykłady

1) 1, 2, 3, 4, 5, 6,...	$r = 1$
2) -5, -3, -1, 1, 3, 5, 7, 9,...	$r = 2$
3) 2, 7, 12, 17, 22, 27,...	$r = 5$
4) 10, 7, 4, 1, -2, -5, -8,...	$r = -3$
5) $5, 5 - \sqrt{2}, 5 - 2\sqrt{2}, 5 - 3\sqrt{2}, \dots$	$r = -\sqrt{2}$

Wzór na n -ty wyraz ciągu arytmetycznego (a_n):

$$a_n = a_1 + (n - 1)r$$

$$a_n = a_k + (n - k)r$$

Zadanie 1 Oblicz dziesiąty wyraz ciągu arytmetycznego (a_n) jeżeli wiesz, że:

- 1) $a_1 = 6, r = 5$
- 2) $a_1 = 1, r = -2$
- 3) $a_6 = 7, r = 3$

Suma ciągu arytmetycznego (a_n):

$$a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n$$

Zadanie 2 Oblicz sumę dwudziestu pierwszych wyrazów ciągu arytmetycznego (a_n), wiedząc że $a_1 = 3$, a $r = -5$.

Zadanie 1 (rozwiązanie) Oblicz dziesiąty wyraz ciągu arytmetycznego (a_n) jeżeli wiesz, że:

1) $a_1 = 6, r = 5$

$$a_{10} = a_1 + (10 - 1) \cdot r = 6 + 9 \cdot 5 = 51$$

2) $a_1 = 1, r = -2$

$$a_{10} = a_1 + (10 - 1) \cdot r = 1 + 9 \cdot (-2) = 1 - 18 = -17$$

3) $a_6 = 7, r = 3$

$$a_{10} = a_6 + (10 - 6) \cdot r = 7 + 4 \cdot 3 = 7 + 12 = 19$$

Zadanie 2 (rozwiązanie) Oblicz sumę dwudziestu pierwszych wyrazów ciągu arytmetycznego (a_n), wiedząc że $a_1 = 3$, a $r = -5$.

Szukana suma wyraża się wzorem:

$$S_{20} = \frac{a_1 + a_{20}}{2} \cdot 20$$

Musimy wyznaczyć a_{20} :

$$a_{20} = a_1 + (20 - 1) \cdot r = 3 + 19 \cdot (-5) = -92$$

Zatem:

$$S_{20} = \frac{a_1 + a_{20}}{2} \cdot 20 = \frac{3 - 92}{2} \cdot 20 = \frac{-89}{2} \cdot 20 = -89 \cdot 10 = -890$$